

23 אוקטובר 2022, כ"ח תשרי תשפ"ג

לכבוד

מר גדעון סער

שר המשפטים וסגן ראש הממשלה

משרד המשפטים

ירושלים

שלום רב,

הנדון: דרישה להגשת קובלנה משמעתית על הרב שמואל אליהו – פעילות

מפלגתית אסורה והתנהגות שלא כהלכה במילוי תפקידו

באופן שאינו הולם את מעמדו כרב בישראל

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה"), הרינו מתכבדים לפנות אליך, כלהלן:

1. ביום 20.10.2022 פורסם בתקשורת,¹ כי הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת, פנה במכתב מטעם תפקידו כרב העיר, בצירוף סמל וחותמתו כעובד בכיר ברבנות הראשית והמועצה הדתית בעיר הקודש צפת, אל "מנהלי ומערכת אתר ערוץ שבע" בפנייה המבקשת את התערבותם הפוליטית כדי לקדם את מפלגת הציונות הדתית על פני כל תמיכה במפלגת הבית היהודי לקראת הבחירות לכנסת ביום 1.11.2022.

2. ובלשונו של רב העיר צפת, שמואל אליהו:

"אני לא יודע מה היו השיקולים שלכם בתמיכה גלויה באיילת שקד [...] לעומתה ממריאה מפלגת הציונות הדתית לעבר 14 המנדטים [...] קבלתם החלטה מוטעית אי אפשר ללכת נגד חצי מיליון מצביעים שרובם הגדול מרגיש שהאתר הוא אתר הבית שלו. אסור לנו לפגוע בציבור שלנו בידים פגיעה כל כך חמורה. בשבועיים שנתרו אפשר עוד לתקן.

- מכתבו של הרב שמואל אליהו אל מנהלי ומערכת אתר ערוץ שבע, כפי שפורסם ביום 20.10.2022, מצורף לפניה זו, ומסומן כנספח "א".

3. אם כן, הרב אליהו עושה שימוש בסמכותו, מעמדו ואף בנכסי משרדו הציבוריים – לשם פעילות פוליטית אסורה, ומתוך מטרה להתערב אצל כלי תקשורת בעל תפוצה משמעותית ולקדם רשימה מסוימת בבחירות לכנסת ה-25 על פני רשימות אחרות.

4. מעבר לעובדה שהפניה מגלמת התערבות פוליטית ומפלגתית בוטה וחריגה במיוחד מטעם עובד בכיר בשירות הציבורי, נזכיר כי גם בנו של הרב אליהו, מר עמיחי אליהו, הוא מועמד בכיר (מקום 9) ברשימת הציונות הדתית לכנסת ה-25.

5. כידוע, סעיף 12א לחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], תשל"א-1971 (להלן: "החוק"), שכותרתו 'שיפוט משמעת של רבני עיר', קובע כי רב עיר יהיה נתון לשיפוט של בית דין משמעת. כמו כן, סעיף 12א(ג) לחוק מקנה מעמד ייחודי ובלעדי לשר המשפטים, ביחס להגשת קובלנה לבית הדין המשמעותי בעניינו של רב עיר ועל יסוד פעילות שנהג שלא כהלכה, או באופן שאינו הולם את מעמדו של רב בישראל:

¹ ביני אשכנזי, ציוץ מיום 20.10.2022 - <https://twitter.com/BiniAshcknasy/status/1583116694473826310/photo/1>

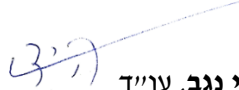
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

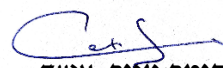
The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- 12א. (א) רב עיר יהיה נתון לשיפוטו של בית דין משמעותי.
(ב) מועצת הרבנות הראשית לישראל תמנה את חברי בית הדין והם דיין או דיין שיצא לגמלאות, והוא היושב ראש, ושני רבני עיר.
(ג) השר רשאי להגיש לבית הדין המשמעותי קובלנה על רב עיר על יסוד אחד מאלה:
(1) הרב נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו;
(2) הרב התנהג באופן שאינו הולם את מעמדו של רב בישראל;"
6. הנה כי כן, במקום בו רב העיר צפת אינו רק פועל בתוקף תפקידו הרם כעובד מדינה להשפיע ולהתערב פוליטית לקראת הבחירות לכנסת, אלא שהוא אף פועל להתערב למען מועמדותו של בנו והכל תוך ניגוד עניינים חריף ובניגוד להלכה המחייבת את עובדי הציבור – במילוי תפקידם – שלא לקיים פעילות פוליטית.
7. התערבותו הבוטה של הרב אליהו מתוקף מעמדו כדי להשפיע על חופש הביטוי של כלי תקשורת – אשר נעשתה גם תוך ניגוד עניינים חריף – אינה הולמת את מעמדו של רב בישראל המופקד לשרת ולייצג את כלל הציבור בעיר צפת.
8. עוד נזכיר, כי ביום 23.9.2012 החליטה הממשלה ה-32 בהחלטה מספר 5128 על החלת הוראות ותקנות חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963 על עובדי המועצות הדתיות, וכן, בהתאם לשינויים שערך השר לשירותי דת בהודעתו (חמ 4732-3) מיום 25.12.2013. לכן, כחלק מן הכללים המחייבים את עובדי המועצה הדתית בצפת – אשר להם עומד הרב אליהו בראש כסמכות רוחנית ומתוקף מעמדו כרב העיר – קבוע סעיף 42.31 לתקנון שירות המדינה (משמעת) (להלן: "התקשי"ר), האוסר על פעילות מדינית ומפלגתית לכל סוגי העובדים בכל הדרגות ובכל התפקידים. כך קובעים אף בביור סעיפים 42.313 ו-42.315 לתקשי"ר כי עובד הציבור לא יעסוק "בפעילות למען מפלגה" וכי הוא "אינו רשאי להשתמש ברכוש ובשירותים המשרדיים".
9. מכאן, ברי כי המכתב ששלח הרב אליהו בחותמתו ובלוגו המועצה הדתית צפת נעשה בניגוד חמור להוראות המשמעותיות הנ"ל החלות על עובדי הציבור במועצה, אשר מכהנים תחתיו ונשמעים להוראותיו. מכאן שפעילות מעין זו, מנוגדת לערכי השירות הציבורי ולתפקידו להתוות דרך ודוגמה לפעילות ציבורית.
10. לאור כלל האמור לעיל, לא ניתן להתעלם מכך שהרב אליהו עשה שימוש בעייתי ואסור בסמכותו ובמעמדו של רב העיר צפת, שנעשה בכוונת מכוון כדי לפגוע בחופש הביטוי של כלי תקשורת. והכל בדרך פסולה ותוך ניגוד עניינים שאינו הולם את מעמדו של רב בישראל ואף עומד בניגוד להלכה במילוי תפקידו.
11. לאור הדחיפות שבדבר והחומרה שבמעשיו כדי להשפיע על ציבור הבוחרים בישראל באופן שאינו שוויוני ופסול, נודה לתשובתך המהירה ביחס לאפשרות הגשת הקובלנה כאמור.

בכבוד רב,

הידי נגב, עו"ד
מנהל מחלקת מדיניות וחקיקה

תומר נאור, עו"ד
מנהל האגף המשפטי

